

roniky potential in the study of economic systems]. *Biznes Inform*, vol. 1, no. 2 (2011): 58-61.

Hellberg, M. "Biomass the alternative to fossil fuel with the greatest potential". *Timberjack news*, no. 2 (1999): 12-14.

Kaletnyk, H. M. "Sotsialno-ekonomichne znachennia rozvytku rynku biopalyva v Ukraini" [Socio-economic importance of the biofuels market in Ukraine]. *Ekonomika APK*, no. 6 (2008): 128-132.

Kizim, N. A. *Organizatsiia krupnomasshtabnykh ekonomiko-proizvodstvennykh sistem* [The organization of large-scale economic and production systems]. Kharkiv: INZhEK, 2000.

[Legal Act of Ukraine] (2003). <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/555>

"Naukovo-tehnichniy tsentr «Biomasa»" [Scientific Engineering Centre "Biomass"]. <http://www.biomass.kiev.ua>

Perederii, N. O. "Formuvannia rynku alternatyvnykh dzherel enerhii z biomasy v Ukraini" [Formation of market of alternative energy sources from biomass in Ukraine]. *Avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. ekon. nauk*, 2009.

Ponomarenko, V. S., Trydid, O. M., and Kyzym, O. M. *Stratehiia rozvytku pidpriemstva v umovakh kryzy* [Development strategy in a crisis]. Kharkiv: INZhEK, 2003.

Zabrodskiy, V. A. *Razvitie krupnomasshtabnykh ekonomiko-proizvodstvennykh sistem* [The development of large-scale economic and production systems]. Kharkiv: INZhEK, 2000.

УДК 657.6:658.7.03

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ КОНТРОЛЮ ЗАКУПІВЕЛЬ ТОВАРІВ, РОБІТ І ПОСЛУГ ЗА ДЕРЖАВНІ КОШТИ

МІНЯЙЛО В. П.

УДК 657.6:658.7.03

Міняйло В. П. Методологічні засади контролю закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти

У статті виокремлено чинники, які впливають на ефективність державних закупівель. Окреслено елементи системи контролю закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти, яка ґрунтується на симбіозі складових фінансового контролю як функції управління та безпосередньо державних закупівель. Визначено суб'єкти, об'єкти, форми здійснення контролю та принципи його організації. Кількість форм і методів контролю закупівель за державні кошти обумовлена тим, що перевірка державних закупівель може здійснюватись як у процесі інспектування, державного фінансового аудиту, моніторингу, так і в окремому порядку. Контроль закупівель за державні кошти повинен охоплювати ефективність застосування придбаних об'єктів, їх цільового використання та зберігання. Визначено внутрішні чинники, які відображають наявність кризової ситуації в системі державних закупівель. Для дієвості внутрішнього контролю слід налагодити інформаційні зв'язки між внутрішніми та зовнішніми суб'єктами контролю та контрагентами процедури торгів.

Ключові слова: державні закупівлі, фінансовий контроль, внутрішній контроль, ефективність.

Рис.: 2. **Табл.:** 4. **Бібл.:** 19.

Міняйло Вікторія Петрівна – аспірантка, кафедра фінансового аналізу і контролю, Київський національний торговельно-економічний університет (вул. Кіото, 19, Київ, 02156, Україна)

E-mail: vikrak@yandex.ru

УДК 657.6:658.7.03

Міняйло В. П. Методологические основы контроля закупок товаров, работ и услуг за государственные средства

В статье определены факторы, влияющие на эффективность государственных закупок. Определены элементы системы контроля закупок товаров, работ и услуг за государственные средства, которая основывается на симбиозе составляющих финансового контроля как функции управления и непосредственно государственных закупок. Определены субъекты, объекты, формы осуществления контроля и принципы его организации. Количество форм и методов контроля закупок за государственные средства обусловлена тем, что проверка государственных закупок может осуществляться как в процессе инспектирования, государственного финансового аудита, мониторинга, так и в отдельном порядке. Контроль закупок за государственные средства должен охватывать эффективность применения приобретенных объектов, их целевого использования и хранения. Определены внутренние факторы, которые отражают наличие кризисной ситуации в системе государственных закупок. Для действенности внутреннего контроля следует наладить информационную связь между внутренними и внешними субъектами контроля и контрагентами процедуры торгов.

Ключевые слова: государственные закупки, финансовый контроль, внутренний контроль, эффективность.

Рис.: 2. **Табл.:** 4. **Библ.:** 19.

Міняйло Вікторія Петрівна – аспірантка, кафедра фінансового аналізу і контролю, Київський національний торговельно-економічний університет (вул. Кіото, 19, Київ, 02156, Україна)

E-mail: vikrak@yandex.ru

UDC 657.6:658.7.03

Minyaylo V. P. Methodological Grounds of Control of Purchases of Goods, Works and Services Using Public Funds

The article identifies factors that influence effectiveness of state purchases. It identifies elements of the system of control of purchases of goods, works and services using public funds, which is based on symbiosis of components of financial control as a function of management and state purchases. It identifies subjects, objects and forms of control and principles of its organisation. The number of forms and methods of control of purchases using public funds is caused by the fact that the check of state purchases could be carried out both in the process of inspection, state financial audit, monitoring and individually. Control of purchases with the use of public funds should cover effectiveness of application of acquired items and their purposeful application and storage. The article identifies internal factors, which reflect availability of the crisis situation in the system of state purchases. In order to make internal control effective, it is necessary to adjust information links between internal and external subjects of control and counter-agents of the bidding procedure.

Key words: state purchases, financial control, internal control, effectiveness.

Pic.: 2. **Tabl.:** 4. **Bibl.:** 19.

Minyaylo Viktoriya P. – Postgraduate Student, Department of Financial Analysis and Control, Kyiv National University of Trade and Economy (vul. Kioto, 19, Kyiv, 02156, Ukraine)

E-mail: vikrak@yandex.ru

Успішність проведення соціально-економічної політики в Україні залежить від багатьох факторів, одним з яких є сфера державних закупівель (закупівля товарів, робіт і послуг за державні кошти), ефективність якої обумовлюється дотриманням норм законодавства та виваженої політики диверсифікації. Тому пріоритетним завданням для органів управління державними фінансами є забезпечення контролю за витратами державних коштів як з позиції гарантування виконання функцій держави, так і з позиції виконання зобов'язання перед населенням.

Вагомий внесок у дослідження різних аспектів закупівель за державні кошти зробили такі вітчизняні вчені: Дишкант О. [4], Карасьова В. [7], Мельников О. [10], Овсянюк-Бердадіна О. [11], Підмогильний О. [12], Ткаченко Н. [17] та інші. Серед наукових досліджень зарубіжних вчених можна назвати праці Кузнецова К. [8], Стіглаца Дж. [15], Яковлева І. [19] та інших.

Не применшуючи значущості наукових робіт вищевикладених авторів, слід зауважити, що, на нашу думку, варто було б акцентувати увагу на деяких важливих аспектах у контексті здійснення контролю за цільовим використанням коштів і шляхів підвищення ефективності функціонування системи державних закупівель в Україні з метою економії державних коштів і забезпечення вільного конкурентного середовища.

Мета статті полягає в дослідженні теоретичних аспектів контролю закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти.

Оцінка стану державних закупівель в Україні показала, що за період 2007 – 2012 рр. їх обсяг збільшився з 142 млрд 285 млн грн до 428 млрд 063 млн грн, що складає майже 200% [14]. Обсяг виділених коштів свідчить про те, що такі закупівлі є потужним інструментом у системі державного регулювання національної економіки, а їх зростання збільшує рівноважний обсяг ВВП, що, у свою чергу, стимулює соціально-економічне зростання в країні [9, с. 5]. Однак наукові оцінки сучасного стану законодавчої бази системи державних закупівель в Україні дозволяють зробити висновок, що в правовому полі таких закупівель залишається значна частка невизначеностей як на макро-, так і на мікрорівні. Це стосується, насамперед, процедур внутрішнього контролю та аудиту державних закупівель, визначення місця та ролі громадського контролю, вимог до змісту звернення (оскарження) закупівлі. Ряд проблем, починаючи від законодавчого забезпечення та закінчуючи питаннями, пов'язаними з відсутністю підготовлених висококваліфікованих кадрів, що здатні працювати в конкурсних комітетах і забезпечувати технічне супроводження всіх договорів, гальмують розвиток системи державних закупівель товарів, робіт і послуг.

Поряд з цим простежується неконтрольованість державних закупівель, яка аргументується тенденцією щодо збільшення порушень та зловживань у цій сфері. Так, у 2012 р. питома вага порушень у сфері державних закупівель до загального розміру бюджетних правопорушень становила 24,9%, що на 5,7% більше, ніж 2011 р. [6]. Слід зазначити, що з року в рік результативність контрольних заходів зростає, але при цьому погіршується ситуація з

усуненням порушень та реагуванням на їх виявлення. Даний факт вказує на те, що численні зміни до закупівельного законодавства не вирішують проблемних питань, які виникають при проведенні торгів, а кількість проведених контрольних заходів не зменшують обсягів порушень.

Часто члени конкурсних торгів не обмежуються лише завданням з організації та проведенням торгів, вони змушені поєднувати свої функціональні обов'язки з іншим навантаженням, що є наслідком низької зацікавленості в економічній результативності та ефективності торгів. Відсутність чіткого уявлення про сутність і види фінансових порушень, про ознаки різних видів фінансових порушень та санкцій, відповідних кожному виду порушень, призводять до виникнення прецедентів оскарження результатів торгів. За даними Антимонопольного комітету України, який є органом оскарження державних закупівель, його постійною діючою адміністративною колегією з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель протягом 2011 – 2012 рр. прийнято 2517 рішень внаслідок скарг поданих суб'єктами оскарження (табл. 1) [5, 6].

Результативність даних вказує на тенденцію до збільшення скарг, поданих до органу оскарження, які найчастіше є наслідком відмінного трактування замовниками та учасниками процедур закупівель вимог Закону України «Про здійснення державних закупівель». Це свідчить про необхідність посилення ролі фінансового контролю закупівель за державні кошти та окреслення чітких методологічних засад проведення контрольно-аналітичної роботи.

Виходячи з цього нами було виокремлено чинники, які впливають на ефективність державних закупівель, незалежно від особливостей замовників чи сфер розміщення замовлень (рис. 1).

Складовими будь-якої системи є елементи, їх особливості, зв'язки з іншими її складовими. Окреслення елементів системи контролю закупівель за державні кошти ґрунтується на симбіозі складових фінансового контролю як функції управління та безпосередньо державних закупівель, як об'єкта контролю, що передбачає взаємозближення і утворення взаємозв'язків між цими складовими (табл. 2).

Ключовою групою елементів системи фінансового контролю та контролю закупівель є її теоретична база. Адже без належної теоретичної бази не будуть функціонувати інші елементи цієї системи, не буде єдиної, цілісної впорядкованої системи фінансового контролю.

Виходячи з табл. 2 встановлено, що основним елементом теоретичної бази системи контролю закупівель є визначення його поняття. Ю. О. Голуб визначає контроль державних закупівель як систематичне спостереження за об'єктом контролю та процедурою державних закупівель [3, с. 56]. Однак, на нашу думку, систематичне спостереження не повністю розкриває зміст і функції контролю закупівель за державні кошти, адже контроль повинен бути на всіх стадіях закупівельного процесу, а оскільки однією з таких стадій є реалізація умов договору, то, відповідно, і потрібно контролювати чи повністю виконані умови договору, чи ефективно використо-

вуються придбані товари або отримані належні послуги, проведені роботи. Адже процедурно і документально закупівля може бути проведена правильно, а придбані предмети використовуватись не за цілями, або ж взагалі не використовуватись, як це часто буває, наприклад, з придбаним медичним устаткуванням, коли відсутні фахівці, які б могли експлуатувати придбане обладнання або не належним чином підготовлені умови для використання устаткування.

Наступною умовою досягнення мети контролю закупівель за державні кошти, побудови його цілісної та ефективної системи є дотримання принципів, що охоплюють теорію контролю в цілому та сферу закупівель. Основними серед них є принципи:

- ✦ **законності** – суб'єкти контролю повинні суворо слідувати нормам і правилам, встановленим законодавством;

Таблиця 1

Інформація органу оскарження щодо кількості скарг та прийнятих рішень протягом 2011 – 2012 рр.

Інформація щодо скарг	Рік		Відхилення	
	2011	2012	абсолютне	відносне
Усього надійшло скарг, шт.	665	787	122	18,4
Прийнято рішень, у тому числі, шт.:	1077	1440	363	33,7
– прийняття до розгляду	557	712	155	27,8
– відмовлено у задоволенні скарги	159	171	12	7,5
– задоволено скарг (повністю та частково)	234	338	104	44,4
Сума коштів, що була сплачена до Державного бюджету України за подання скарг, тис. грн	3310	4080	770	23,3

Рис. 1. Чинники, що впливають на ефективність державних закупівель

Таблиця 2

Елементи системи контролю закупівель за державні кошти

ЕЛЕМЕНТИ					
Теоретична база	Нормативна база і методичне забезпечення	Організаційні структури	Науково-дослідна і навчальна бази	Матеріально-технічне і фінансове забезпечення	Інформаційно-комунікативна інфраструктура
Визначення поняття, змісту і сутності, цілей і задач, принципів, суб'єкта і об'єкта, форм і методів контролю державних закупівель. Побудова класифікації видів фінансового контролю, методологію організації і проведення фінансового контролю, визначити критерії ефективності фінансового контролю	Система нормативно-правових актів, стандарти фінансового контролю, контрольні процедури і тести, блок-схеми, анкети, періодичні видання, методологічні посібники	Суб'єкти, котрі здійснюють фінансовий контроль: органи, ЦОВВ, департаменти, підрозділи та відповідальні особи, їх статус, взаємодія, розподіл обов'язків	Науково-дослідні та навчальні заклади (центри, частини, ВНЗ тощо), програми, курси	Фінансові ресурси, техніка, оргтехніка, технології, приміщення тощо	Інформаційне забезпечення та системи комунікації

- ✦ *гласності* – відкритість діяльності органів фінансового контролю, наявність доступу до інформації про результати контрольної діяльності та до змісту виявлених порушень;
- ✦ *незалежності* – суб'єкти контролю повинні володіти організаційною, матеріальною незалежністю від суб'єктів, які здійснюють закупівлю товарів, робіт чи послуг;
- ✦ *об'єктивності* – діяльність суб'єктів контролю повинна виключати упередженість і схильність впливу на прийняття рішення;
- ✦ *відповідальності* – суб'єкти контролю повинні нести економічну, дисциплінарну та адміністративну відповідальність за неналежне виконання покладених на нього контрольних функцій і завдань;
- ✦ *системності* – припускає наявність системи суб'єктів фінансового контролю за державними закупівлями з поділу їх функціональних обов'язків.

Ступінь наявності та дотримання саме цих домінант можна використовувати як еталон якості системи прийняття рішень та для перевірки наявності перепон на шляху здійснення державних закупівель.

Система фінансового контролю закупівель за державні кошти неможлива без таких його взаємопов'язаних елементів, як суб'єкт і об'єкт контролю. Суб'єктами фінансового контролю загально-

прийнято вважати органи, що здійснюють цей контроль: спеціальні державні контрольні органи (відомства, департаменти, комітети), підрозділи та служби підприємства (бухгалтерія, служби контролю, внутрішнього аудиту, планово-економічний відділ тощо), громадські організації. Система суб'єктів фінансового контролю визначає їх підзвітність та підконтрольність, а також механізм взаємодії між цими органами (табл. 3). Склад об'єкта контролю державних закупівель характеризується різносторонністю в поглядах науковців. Так, Шевчук В. О. [18, с. 14] зазначає, що об'єктом контролю є «діяльність певного суб'єкта, на яку спрямовуються контрольні дії». Виговська Н. Г. [2, с. 56] до складових об'єкта контролю відносить процеси господарської діяльності, майно підприємства та джерела його формування. На наш погляд, об'єктами фінансового контролю закупівель за державні кошти є підконтрольні об'єкти, що беруть участь у закупівельному процесі (є замовниками товарів, робіт чи послуг), організують і проводять процедури закупівлі, а також інформаційно-аналітичне забезпечення закупівель за державні кошти (планові документи; господарські договори; документація конкурсних торгів).

Не менш важливою ознакою контролю закупівель за державні кошти є форма його здійснення, під якою слід розуміти спосіб конкретного вираження й організації контрольної дії, спрямованої на виконання функцій контролю, тобто техніку здійснення контролю та конфігурацію контрольного заходу [16, с. 84].

Таблиця 3

Форми та прийоми контролю закупівель за державні кошти

Форми та прийоми	Застосування під час контролю
1. Моніторинг	Забезпечення додержання замовниками законодавства у сфері державних закупівель та ефективного і раціонального використання державних коштів, максимальної їх економії при здійсненні державних закупівель
2. Інспектування	Подальший контроль за дотриманням законодавства при здійсненні замовниками державних закупівель, здійснюється у формі ревізій і перевірок
3. Перевірка	спосіб документального виявлення незаконного та нецільового використання коштів, у т. ч. бюджетних, матеріальних цінностей, упередження фінансових зловживань, інших порушень законодавства у сфері державних закупівель
3.1. Арифметична перевірка документів	Контроль проведених у документах обчислень, правильність алгоритму визначення переможця торгів
3.2. Зустрічна перевірка	Підтвердження у суб'єктів господарювання, які мали правові відносини з підконтрольною установою, виду, обсягу та якості операцій і розрахунків, що здійснювалися між ними, для з'ясування їх реальності та повноти відображення в обліку підконтрольної установи
4. Ревізія	Повне, комплексне, системне та об'єктивне обстеженням фінансово-господарської діяльності підконтрольного об'єкта, вивчення первинних фінансових документів щодо правильності відображення в них усіх фінансово-економічних операцій з метою встановлення відповідності прийнятих управлінських рішень та здійснених фінансових операцій вимогам законодавства, у т. ч. вимогам державних закупівель
5. Анкетування	Отримання необхідної для проведення контролю закупівель інформації від посадових осіб суб'єкта господарювання або осіб, які є користувачами товарів, робіт і послуг суб'єкта господарювання, шляхом застосування анкет
6. Інвентаризація	Підтвердження наявних обсягів, кількості придбаних товарів зазначених у звітах
7. Контрольний обмір робіт	Встановлення фактичних обсягів і вартості виконаних будівельних, ремонтних робіт, перевірка їх правильності відображення в актах приймання робіт, правильність списання матеріалів на проведення цих робіт
8. Нагляд	Пов'язаний із спостереженням за дотриманням підконтрольним об'єктом встановлених чинним законодавством закупівельних правил і нормативів
9. Фінансовий аудит	Перевірка та аналіз фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання коштів виділених на закупівлю з метою надання висновку з відповідними рекомендаціями

Зазначена в табл. 3 кількість форм і методів контролю закупівель за державні кошти обумовлена тим, що перевірка державних закупівель може здійснюватись як у процесі інспектування, державного фінансового аудиту, моніторингу, так і в окремому порядку. Під час моніторингу державних закупівель може проводитись аналіз ефективності такої закупівлі та визначатись наявність впливу порушень (у разі їх виявлення) на об'єктивність, правомірність визначення переможця процедури закупівлі та може встановлюватись наявність обґрунтованої підстави вважати, що закупівля, здійснена з такими порушеннями та/або відповідно до умов пропозиції, визнаної замовником найбільш економічно вигідною, завдала або може завдати збитків державі [13]. Разом з тим в Порядку відсутні чіткі критерії віднесення порушень до тих, які вплинули або не вплинули на результати закупівлі. Конкретизація в даному питанні дозволила б забезпечити однаковість у роботі контролюючих органів, зняти можливі розбіжності з організаціями, що перевіряються.

Використовуючи аналітичні дані Державної фінансової інспекції України за останні п'ять років, було виявлено негативні тенденції у проведенні контролю за державними закупівлями товарів, робіт і послуг головними розпорядниками бюджетних коштів (керівниками міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, державними адміністраціями), що дає змогу визначити внутрішні чинники, які відображають наявність кризової ситуації у системі державних закупівель. До них належать:

- ✦ незабезпечення оптимальної чисельності внутрішніх ревізорів та/або необґрунтовані їх скорочення;
- ✦ відсутність дієвої системи внутрішнього контролю для попередження та запобігання порушен-

- ✦ ням законодавства у сфері державних закупівель; підрозділи внутрішнього контролю на місцях не проводять та не інформують безпосередньо вище керівництво установи про результати кожної перевірки;
- ✦ не здійснюється внутрішній контроль за повнотою надходжень, отриманих розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачами бюджетних коштів, і витрачанням ними бюджетних коштів.

Відсутність належного внутрішнього контролю за державними закупівлями дало змогу виділити типові порушення, які мали місце у різних відомствах органів державної влади протягом 2012 р. (табл. 4).

Таким чином, суттєві порушення і недоліки, виявлені при закупівлі за державні кошти, деякою мірою є наслідком відсутності контролю з боку вищого керівництва, результатом чого є безпідставне придбання товарів і проведення робіт, заниження чи завищення їх вартості, лишки та неефективне використання або ж взагалі неосвоєння нового обладнання.

Це свідчить про послаблення функції внутрішнього контролю в середовищі певного інституційного забезпечення. Тому актуальним є посилення внутрішнього контролю за підприємствами, установами чи організаціями, що належать до сфери державного управління, а отже, і посилення повсякденного контролю за станом справ на місцях. Адже недоліки в організації контролю істотно знижують якість всієї інституційної системи та системи державних закупівель. Більшість порушень у сфері державних закупівель відбуваються на стадіях підготовки конкурсної документації та проведення процедури закупівлі, коли свідомо встановлюються дискримінаційні умови. Тому для дієвості внутрішнього контролю слід налагодити інфомаційні зв'язки між внутрішні-

Таблиця 4

Типові порушення у сфері державних закупівель протягом 2012 р. [6]

Структура	Сума, млн грн
Міністерство охорони здоров'я України	
Неврахування реальної потреби у медичних препаратах (закуплено більше потреби та списано)	2,6
Не забезпечено належного управління коштами субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам зазначених регіонів на закупівлю витратних матеріалів і медичного обладнання для комунальних закладів охорони здоров'я	35,8
Вищий адміністративний суд України	
Придбане комп'ютерне устаткування не використовується	1,5
Державна податкова служба	
Придбане за завищеними цінами апаратне забезпечення	3,5
Міністерство праці та соціальної політики України	
Придбане устаткування для обробки даних не використовується	39,7
Міністерство внутрішніх справ України	
Недосконалі системи управління матеріально-технічним забезпеченням та необґрунтовані управлінські рішення	6,9
Оплата послуг за завищеною вартістю та придбання товарно-матеріальних цінностей, які надалі не використовувалися у миротворчій діяльності	7

ми та зовнішніми суб'єктами контролю та контрагентами. Виходячи з цього інформаційний аспект контролю закупівель є системою обробки інформації, що складається з таких частин: підсистема збору і сортування інформації, підсистема зберігання інформації, підсистема аналізу інформації (рис. 2).

Рис. 2. Структура процесу обробки інформації державних закупівель

Система обробки інформації є базисом для створення інформаційного механізму закупівель і дозволяє оперативно реагувати на зміни в юридичних основах і фінансовому середовищі, прогнозувати і планувати необхідний обсяг закупівель, створювати реєстр учасників торгів тощо.

Таким чином, моніторинг і оцінка сучасного стану законодавчої бази системи державних закупівель в Україні дозволяє зробити висновок, що в правовому полі залишається значна частка невизначеностей, які знижують ефективність процесу закупівель, обумовлюють необґрунтоване витрачання бюджетних коштів, зниження якості наданих послуг. Ключові чинники, які негативно впливають на розвиток системи державних закупівель, лежать у площині недостатнього рівня контрольно-аналітичного забезпечення організації конкурсних торгів, невизначеності та нестабільності нормативно-правової бази у цій сфері. До першочергових чинників, що впливають на ефективність державних закупівель, належать: інформаційне забезпечення, прозорість процедури, розвиток конкурентного середовища, законодавча урегульованість, система контролю, компетентність замовника та його відповідальність.

Встановлено, що контроль має здійснюватись на всіх стадіях закупівельного процесу. Контроль закупівель за державні кошти повинен охоплювати також ефективність застосування придбаних об'єктів, їх цільового використання та зберігання. Значні порушення і відхилення при здійсненні державних закупівель свід-

чать про послаблення функції внутрішнього контролю в середовищі певного інституційного забезпечення. Налагоджені інформаційні зв'язки, які з'єднують три області процесу закупівлі (власне виявлення потреб, що потрібно в першу чергу для планування; безпосередньо проведення процедури закупівлі та виконання догово-

ру), задовольняють контрактні, законодавчі та регуляторні вимоги закупівельного середовища. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Беляева О. А.** Правовые проблемы аукционов и конкурсов / О. А. Беляева. – М.: ИД Юриспруденция, 2011. – 296 с.
2. **Виговська Н. Г.** Господарський контроль в Україні: теорія, методологія, організація : монографія / Н. Г. Виговська. – Житомир : ЖДТУ, 2008. – 532 с.
3. **Голуб Ю. О.** Сутність та роль контролю державних закупівель у сучасних умовах / Ю. О. Голуб // Економіка розвитку. – 2012. – № 1 (61). – С. 54 – 58. – С. 56.
4. **Дишкант О.** Теоретико-організаційні засади фінансового контролю державних закупівель / О. Дишкант // Світ фінансів. – 2011. – Вип. 4. – С. 128 – 139.
5. Звіт Антимонопольного комітету України за 2012 рік [Електронний ресурс] / Антимонопольний комітет України. – Режим доступу : <http://www.amc.gov.ua/amku/doccatalog/document?id=95114&schema=main>
6. Звіт Рахункової палати України за 2012 рік. [Електронний ресурс] / Рахункова палата України. – Електронні дані. – Режим доступу: http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16742074/Zvit_2012.pdf
7. **Карасьова В. В.** Наслідки протекціонізму в державних закупівлях / В. В. Карасьова // Державні закупівлі України. – 2006. – № 11. – С. 33 – 35.
8. **Кузнецов К. В.** Прокьюремент: тендери, конкурси, конкурентные закупки / К. В. Кузнецов. – М., 2005. – 227 с.

- 9. Кучумова І. Ю.** Державне регулювання національної економіки в глобальному конкурентному середовищі / І. Ю. Кучумова // Бізнес Інформ. – 2011. – № 8. – С. 4 – 8.
- 10. Мельников О. С.** Економіко-математична модель оцінки доцільності проведення конкурсних торгів при здійсненні державних закупівель / О. С. Мельников // Економіка України. – 2012. – № 9. – С. 47 – 56.
- 11. Овсянюк-Бердадіна О.** Напрями вдосконалення елементів процедурної підсистеми механізму державних закупівель послуг / О. Овсянюк-Бердадіна // Державні закупівлі України. – 2009. – № 5. – С. 14 – 16.
- 12. Підмогильний О. О.** Актуальні проблеми регулювання сфери державних закупівель в Україні в сучасних політичних та економічних умовах / О. О. Підмогильний // Держава та регіони. – Серія: Державне управління. – 2010. – № 1. – С. 93 – 97.
- 13.** Порядок здійснення моніторингу державних закупівель. Наказ Мінекономрозвитку України від 19.10.2011 № 155 [Електронний ресурс] / Мінекономрозвитку України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1377-11>
- 14.** Проведення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти в Україні [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 15. Стігліц Джозеф Е.** Економіка державного сектора / Дж. Е. Стігліц. – К. : Основи, 1998. – 854 с.
- 16. Стефанюк І. Б.** Методологічні засади функціонування системи державного внутрішнього фінансового контролю в Україні / І. Б. Стефанюк // Фінанси України. – 2011. – № 6. – С. 84 – 102.
- 17. Ткаченко Н. Б.** Управління державними закупівлями : монографія / Н. Б. Ткаченко. – К. : Книга, 2007. – 296 с.
- 18. Шевчук В. О.** Контроль господарських систем в суспільстві з перехідною економікою (Проблеми теорії, організації, методології) : монографія / В. О. Шевчук. – К., 1998. – 370 с.
- 19. Яковлев А. А.** Система госзакупок: на пути к новому качеству / А. А. Яковлев, О. Г. Аллилуева, И. В. Кузнецова и др. // Вопросы экономики. – 2010. – № 6. – С. 88 – 107.

Науковий керівник: Мних Є. В., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансового аналізу і контролю Київського національного торговельно-економічного університету

REFERENCES

- Beliaeva, O. A. *Pravovye problemy auktsionov i konkursov* [Legal problems of auctions and tenders]. Moscow: Yurisprudentsiia, 2011.
- Stihlits, Dzhozef E. *Ekonomika derzhavnoho sektora* [Economics of the public sector]. Kyiv: Osnovy, 1998.
- Dyshkant, O. "Teoretyko-orhanizatsiini zasady finansovoho kontroliu derzhavnykh zakupivel" [Theoretical and organizational framework for financial control of public procurement]. *Svit finansiv*, no. 4 (2011): 128-139.
- Holub, Yu. O. "Sutnist ta rol kontroliu derzhavnykh zakupivel u suchasnykh umovakh" [The essence and role of government procurement in the modern world]. *Ekonomika rozvytku*, no. 1(61) (2012): 54-58.
- Karasyova, V. V. "Naslidyky protektsionizmu v derzhavnykh zakupivliakh" [The consequences of protectionism in public procurement]. *Derzhavni zakupivli Ukrainy*, no. 11 (2006): 33-35.

Kuznetsov, K. V. *Prokiurement: tendery, konkursy, konkurentnye zakupki* [PROCUREMENT: Tenders, competitions, competitive procurement]. Moscow, 2005.

Kuchumova, I. Yu. "Derzhavne rehuliuвання natsionalnoi ekonomiky v hlobalnomu konkurentnomu seredovyshti" [State regulation of the national economy in a global competitive environment]. *Biznes Inform*, no. 8 (2011): 4-8. [Legal Act of Ukraine] (2011). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1377-11>

Melnykov, O. S. "Ekonomiko-matematychna model otsinky dotsilnosti provedennia konkursnykh torhiv pry zdiisnenni derzhavnykh zakupivel" [Economic- mathematical model for evaluating the feasibility of bidding for public procurement]. *Ekonomika Ukrainy*, no. 9 (2012): 47-56.

Ovsianiuk-Berdadina, O. "Napriamy vdoskonalennia elementiv protsedurnoi pidsystemy mekhanizmu derzhavnykh zakupivel posluh" [Areas of improvement items procedural mechanism subsystem procurement services]. *Derzhavni zakupivli Ukrainy*, no. 5 (2009): 14-16.

Pidmohylnyi, O. O. "Aktualni problemy rehuliuвання sfery derzhavnykh zakupivel v Ukraini v suchasnykh politychnykh ta ekonomichnykh umovakh" [Actual problems of regulation of public procurement in Ukraine in the current political and economic conditions]. *Derzhava ta rehiony*, no. 1 (2010): 93-97.

"Provedennia zakupivel tovariv, roboti i posluh za derzhavni koshty v Ukraini" [Procurement of goods, works and services for state facilities in Ukraine]. <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Stefaniuk, I. B. "Metodolohichni zasady funktsionuvannia systemy derzhavnoho vnutrishnyoho finansovoho kontroliu v Ukraini" [Methodological Principles of public internal financial control in Ukraine]. *Finansy Ukrainy*, no. 6 (2011): 84-102.

Shevchuk, V. O. *Kontrol hospodarskykh system v suspilstvi z perekhidnoiu ekonomikoju: Problemy teorii, orhanizatsii, metodolohii* [Control of economic systems in a society in transition: Theory, organization, methodology]. Kyiv, 1998.

Tkachenko, N. B. *Upravlinnia derzhavnymy zakupivliamy* [Management of public procurement]. Kyiv: Knyha, 2007.

Vyhovska, N. H. *Hospodarskyi kontrol v Ukraini: teoriia, metodolohiia, orhanizatsiia* [Economic control in Ukraine: Theory, Methodology, organization]. Zhytomyr: ZhDTU, 2008.

Yakovlev, A. A., Allilueva, O. G., and Kuznetsova, I. V. "Sistema goszakupok: na puti k novomu kachestvu" [Public procurement system: towards a new quality]. *Voprosy ekonomiki*, no. 6 (2010): 88-107.

"Zvit Antymonopolnoho komitetu Ukrainy za 2012 rik" [Report of the Antimonopoly Committee of Ukraine for 2012]. <http://www.amc.gov.ua/amku/doccatalog/document?id=95114&schema=main>

"Zvit Rakhunkovoi palaty Ukrainy za 2012 rik" [Report of the Accounting Chamber of Ukraine for 2012]. www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16742074/Zvit_2012.pdf